

Språkliga riktlinjer

Innehållsförteckning

Allmänna riktlinjer.....	3
1. Inledning.....	3
1.1 Innehåll.....	3
1.2 Referenser.....	3
2. Stilregler.....	3
2.1 Personifiering.....	3
2.2 Retoriska frågor och utrop.....	3
2.3 Prepositioner.....	4
2.4 Översätta "to-satser".....	4
2.5 Vardagliga formuleringar.....	4
3. Grammatiska riktlinjer.....	6
3.1 Presens i stället för futurum.....	6
3.2 Du i stället för man.....	6
3.3 Aktiv form i stället för passiv.....	6
3.4 Översätta engelskans ing-form.....	6
3.5 Stor eller liten bokstav?.....	6
3.6 Sammansatta ord och namn.....	7
3.7 Akronymmer.....	7
3.8 Sifferuttryck.....	7
3.9 Förkortningar.....	8
3.10 Interpunktion.....	8
Komma, punkt, kolon och semikolon.....	8
Parentes och citattecken.....	9
4. Standardformat.....	9
4.1 Datum.....	9
4.2 Klockslag.....	9
4.3 Måttenheter.....	9
4.3 Avgränsare.....	10
4.4 Anpassning av exempel.....	10
Specifika regler.....	11
1. Varumärken.....	11
2. Översätta programvara.....	11
2.1 Snabbtangenter.....	12
2.2 Kortkommandon.....	12
2.3 Menykommandon.....	12
2.4 Namn på dialogrutor.....	12
2.5 Dialogrutor.....	13
2.6 Text i statusfältet.....	13
2.7 Felmeddelanden och andra meddelanden.....	13
3. Översätta hjälp och dokumentation.....	13
3.1 Rubriker.....	14
3.2 Numrerade listor och punktlistor.....	14
3.3 Närliggande information.....	15
3.4 Ordlista.....	15
3.5 Index.....	15
4. Standardöversättningar.....	16

Allmänna riktlinjer

1. Inledning

1.1 Innehåll

Detta dokument innehåller språkliga riktlinjer för de företag och översättare som lokalanpassar Sun-produkter för den svenska marknaden. Här finns såväl allmänna regler och rekommendationer som specifika anvisningar för programvara, hjälptexter och dokumentation. Sun tar gärna emot förslag på tillägg eller ändringar i dessa riktlinjer.

1.2 Referenser

De två viktigaste referenserna är:

- **Svenska datatermgruppen**. Deras webbadress är: <http://www.nada.kth.se/dataterm/>
- **Svenska språknämndens Svenska skrivregler**

Svenska datatermgruppen och Svenska skrivregler ger rekommendationer som är viktiga att känna till och som kan vara till stor hjälp. Men ofta innehåller dessa rekommendationer flera olika möjliga alternativ och därför är det alltid viktigt att använda även de här skrivreglerna och Suns ordlistor. I vissa fall avviker Sun från rekommendationerna på någon eller några produkter.

2. Stilregler

2.1 Personifiering

I amerikansk dokumentation är det vanligt att program och funktioner personifieras, d.v.s. framställs som personer som utför olika uppgifter. Detta kan upplevas som osvenskt. Ofta går det bra att utelämnas namnet på programmet eller funktionen och använda en passivkonstruktion.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
The program deletes the document.	Dokumentet tas bort.
The Solaris Product Registry lists all software installed on the system.	I Solaris produktregister visas en lista över alla program som är installerade i systemet.

2.2 Retoriska frågor och utrop

I amerikansk text är det vanligt med retoriska frågor och utrop. På svenska läsare kan

direktöversättningar av sådana konstruktioner göra ett ansträngt intryck. Använd alltid en saklig stil och undvik retoriska frågor och utrop.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
How do you use AdminTool?	Så här använder du AdminTool
Let's get to know the program!	Introduktion till programmet

2.3 Prepositioner

Prepositioner måste användas på ett konsekvent sätt. Ta hjälp av följande tabell.

på en sida	i ett skal
på en enhet	i ett nätverk
på en dator	i ett systemfönster

2.4 Översätta "to-satser"

I amerikansk text är det vanligt att instruktioner består av en to-sats som åtföljs av ett verb i imperativ. Dessa konstruktioner bör inte översättas rakt av. Försök att undvika "för att" i den svenska översättningen.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Click this icon <i>to</i> reduce the dialog....	Alternativ 1 (med imperativ och "om du vill"): Klicka på den här ikonen <i>om du vill</i> förminska dialogrutan... Alternativ 2 (med presens och "genom att"): Du förminskar dialogrutan genom att klicka på den här ikonen...

2.5 Vardagliga formuleringar

Amerikanska handböcker innehåller ofta vardagliga, talspråksaktiga formuleringar som bör stramas upp i översättningar till svenska.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
By doing this, you can see the Open File dialog box.	Dialogrutan Öppna fil visas.

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Now you know what to do if you want to proceed with the installation.	Du kan nu fortsätta med installationen.

<i>Använd inte</i>	<i>Använd</i>
mej, dej, sen, sån	mig, dig, sedan, sådan

3. Grammatiska riktlinjer

3.1 Presens i stället för futurum

I de flesta fall kan du använda presens när du översätter engelskt futurum.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
This chapter will describe the procedures to install a client/server system.	I kapitlet beskrivs hur du installerar ett klient-server-system.

3.2 Du i stället för man

Tilltala läsaren med "du". Undvik det opersonliga "man".

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
You can collapse any item by clicking on the button.	Du kan dölja innehållet i objekt genom att klicka på knappen.

3.3 Aktiv form i stället för passiv

Använd aktiv form och "du"-tilltal så långt det går (se dock om personifieringar ovan).

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
The adapter card is used as follows:	Så här använder du nätverkskortet:

3.4 Översätta engelskans ing-form

I rubriker översätts ing-form med att-löst infinitiv.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Adding and saving documents to folders	Lägga till och spara dokument i mappar

3.5 Stor eller liten bokstav?

Följ reglerna i Svenska språknämndens skrivregler. Tänk särskilt på att endast det första ordet i

rubriker ska ha stor bokstav.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Building a Simple Applet	Skapa en enkel applet
Ordering Sun Documents	Beställa dokumentation från Sun

3.6 Sammansatta ord och namn

Det är vanligt att sammansatta ord skrivs isär på svenska enligt engelskt mönster. Men den svenska huvudregeln är att sammansättningar ska skrivas *ett* ord. Försök att tillämpa den här regeln så mycket som möjligt. Detta är särskilt viktigt att tänka på när en text innehåller namn.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Solaris Support for USB Devices	Solaris-stöd för USB-enheter

Se även <http://www.nada.kth.se/dataterm/fos-lista.html#f18> och Svenska skrivregler.

3.7 Akronym

I de flesta fall kan du behålla amerikanska akronym (initialförkortningar) när du översätter till svenska. Första gången akronymen förekommer i dokumentet kan du skriva ut betydelsen av förkortningen inom parentes. Tillämpa Svenska språknämndens regler om att vanliga initialförkortningar ska skrivas med små bokstäver (se även Svenska datatermgruppens rekommendationer på <http://www.nada.kth.se/dataterm/>).

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
URL (Uniform Resource Locator)	URL (Uniform Resource Locator)
CD	cd
CD ROM player	cd-romspelare

3.8 Sifferuttryck

Grundregeln för sifferuttryck i vanlig löptext är att tolv och tal lägre än tolv skrivs med bokstäver. Denna regel måste tillämpas med förnuft och det är viktigt att vara konsekvent. I tekniska sammanhang kan tydligheten kräva att alla tal skrivs med siffror.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
5 directories and 14 files	5 kataloger och 14 filer

3.9 Förkortningar

Använd endast standardförkortningar. Förkortningar skrivs alltid med punkt vid avbrytningar (se avsnittet om förkortningar i Svenska språknämndens skrivregler).

Exempel:

bl.a.

m.m.

t.ex.

MB

kB

kbit/s

pt

dpi

MHz

ppi

lpi

I Svenska språknämndens skrivregler finns det en utförlig lista över vanliga förkortningar.

Se även Svenska datatermgruppen, <http://www.nada.kth.se/dataterm>

3.10 Interpunktion

Komma, punkt, kolon och semikolon

Följ reglerna i Svenska språknämndens skrivregler. Lägg även märke till följande:

- I amerikansk text är det vanligt med två mellanslag efter punkt. I svenskan används alltid ett mellanslag.
- Undvik semikolon och tankstreck. (Om du använder tankstreck måste du tänka på att det svenska tankstrecket är kortare än det amerikanska och dessutom alltid skrivs med mellanslag både före och efter.)
- I uppräkningslistor ska kommatecken inte sättas ut före "och".

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
The languages in question are English, Spanish, and Swedish.	De aktuella språken är engelska, spanska och svenska.

Parentes och citattecken

Det ska inte vara mellanslag mellan parentestecknen och texten inuti en parentes. Inledande och avslutande citattecken ser likadana ut i svensk text. I Svenska språknämndens skrivregler finns anvisningar för hur punkt ska användas tillsammans med citattecken och parentes.

4. Standardformat

4.1 Datum

Som långt datumformat används följande:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
24 June 2003	24 juni 2003

Som kort datumformat används följande:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
06/24/04	2004-06-24

4.2 Klockslag

Använd alltid 24-timmarsklocka i tidsangivelser. Kolon (:) används som avgränsare mellan timme, minut och sekund.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
02.00 pm	14:00

4.3 Måttenheter

Icke-metriska måttenheter (t.ex. inch, ounce, feet, stone, pound) ska omvandlas till enheter i det metriska systemet. Detta gäller dock inte diskettformat och bildskärmsstorlekar, där tum används även på svenska.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
The monitor weighs 74 lb	Bildskärmen väger cirka 34 kilo.

Observera att förkortningar av internationella måttenheter skrivs utan punkt. Exempel: cm, MB, MHz, kg.

4.3 Avgränsare

I svensk text avgränsas decimaler med kommatecken och tusental med mellanrum.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
1.5 mm	1,5 mm
230,000,000,000	230 000 000 000

4.4 Anpassning av exempel

Alla exempel med språk- eller kulturspecifikt innehåll måste försvenskas. Namn på verkliga företag får inte användas. Personnamn, adresser och liknande ska vara så allmänna som möjligt.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
John Smith	Erik Eriksson
23, Malborough Ave	Storgatan 23
San Francisco	Västerstad
USA	SVERIGE

Specifika regler

1. Varumärken

Ett varumärke är ett ord, en fras, ett namn, en symbol, en logotyp eller en slogan som företag använder för att ge sina produkter en unik status.

Vissa namn, till exempel "Sun", kan användas både som företagsnamn och produktvarumärke. Ett företagsnamn ska aldrig skrivas med varumärkessymbol. Följande exempel är hämtat från copyright-sidan för Suns produkter:

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
The OPEN LOOK and Sun™ Graphical User Interface was developed by Sun Microsystems, Inc. for its users and licensees.... Sun holds a non-exclusive license from Xerox to the Xerox Graphical User Interface...	OPEN LOOK och Sun™ Graphical User Interface har utvecklats av Sun Microsystems, Inc. för dess användare och licenstagare... Sun har en icke-exklusiv licens från Xerox avseende Xerox Graphical User Interface...

Sun använder symbolerna™ (trademark) och SM (service mark). Symbolen ska placeras direkt efter varumärket. Om upphöjd text inte kan användas skrivs symbolen inom parentes.

Varumärkessymbolen ska användas på bokryggar och omslag och första gången varumärket omnämns i texten. Efter första förekomsten kan varumärket användas som ett vanligt ord utan symbol.

Följande lista innehåller några exempel på varumärkesskyddade produkter och tjänster från Sun:

Get Java™

HotJava™

Java™

JavaOneSM

JavaScript™

JavaSoft™

En utförlig lista finns på <http://www.sun.com/suntrademarks/>. Kontakta Suns projektledare om du har projektspecifika frågor om varumärken.

2. Översätta programvara

2.1 Snabbtangenter

Snabbtangenter måste finnas för varje meny och menykommando. Om snabbtangenter skulle saknas i det amerikanska originalprogrammet, måste Sun informeras och snabbtangenter läggas till i det lokalanpassade programmet. Undvik å, ä och ö som snabbtangenter. Observera att olika tecken används för att placera snabbtangenter i strängar beroende på filformat och produkt. Som en del av kompileringen/testningen ingår att kontrollera att inga snabbtangenter är dubblade.

Användningen av snabbtangenter är plattformsbaserad. Kontrollera att snabbtangenterna är korrekta och konsekventa lokalanpassade i alla delar av programvaran.

Exempel:

<i>Kommando</i>	<i>Snabbtangenter (understruken)</i>
Redigera	<u>R</u> edigera
Sök	<u>S</u> ök

2.2 Snabbkommandon

Snabbkommandon (kortkommandon) består ofta av tangenten Ctrl plus en bokstav eller symbol och används för snabbval av menyer eller menyalternativ. Själva snabbkommandona lokalanpassas inte i Suns programvaror. Om du har några frågor om snabbkommandon, kontaktar du projektledningen på Sun.

Exempel på vanliga snabbkommandon:

<i>Snabbkommando</i>	<i>Förklaring</i>
Ctrl+N	Öppnar nytt fönster
Ctrl+O	Öppnar ny fil eller dialog där man kan välja fil

2.3 Menykommandon

I menykommandon används imperativformen av verb och obestämd form av substantiv.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
New Folder	Ny mapp
Open	Öppna

2.4 Namn på dialogrutor

Om möjligt ska en dialogruta ha samma namn som det kommando som används för att öppna den. Om kommandonamnet visas i förkortad form på menyn ska dialogrutan ha det fullständiga namnet.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Menu is "Save As" Dialog box is "Save As"	Dialogrutan som öppnas med kommandot "Spara som" heter "Spara som".

2.5 Dialogrutor

Dialogrutor består av följande element:

- Kommandoknappar
- Kryssrutor
- Alternativknappar
- Fält och fältnamn
- Listrutor
- Flikar

Tänk särskilt på följande:

- Inga dialogrute fält får trunkeas ("huggas av").
- En knapp (eller annat element) ska om möjligt ha samma snabbtanget i alla dialogrutor som den förekommer i.
- Olika element i en dialogruta får aldrig ha samma snabbtanget.

2.6 Text i statusfältet

Förklarande text visas i statusfältet när pekaren placeras på ett element i fönstret. Om texten utgör en hel mening ska den avslutas med punkt.

2.7 Felmeddelanden och andra meddelanden

Kontrollera att alla platshållare hamnar på rätt ställen, så att den svenska texten blir lätt att tolka. Använd fullständig mening på svenska.

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Cannot read types in %s database - version mismatch	Det går inte att läsa typer i databasen %s - versionsfel

3. Översätta hjälp och dokumentation

3.1 Rubriker

I hjälptexter och dokumentation finns olika rubriknivåer och översättaren bör analysera rubriknivåerna innan översättningen påbörjas. Nedan ges exempel på de vanligaste rubriknivåerna. Tänk på att endast det första ordet i rubriker ska inledas med stor bokstav på svenska.

Avsnittsrubriker

Översättningar av avsnittsrubriker ska ligga så nära det amerikanska originalet som möjligt. Ändra till exempel inte från singular till plural. I avsnittsrubriker används att-löst infinitiv.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Starting an application	Starta ett program

Underrubriker

Underrubriker översätts med en "Så här -"-konstruktion. Undvik dock den här konstruktionen om underrubrikerna förekommer på en hög nivå i innehållsförteckningen. Använd i så fall hellre den kortare varianten med att-löst infinitiv.

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
How to print a document	Alternativ 1: Så här skriver du ut ett dokument Alternativ 2: Skriva ut ett dokument

Rubriker direkt före instruktioner

Rubriker direkt före instruktioner översätts också med en "Så här -"-konstruktion.

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
To delete a file	Så här tar du bort en fil

3.2 Numrerade listor och punktlister

I punktuppställningar är viktigt att vara konsekvent, särskilt vad gäller användning av avslutande skiljetecken (punkt, komma, semikolon), gemen/versal inledande bokstav samt formulering och meningsbyggnad. Sun följer riktlinjerna som anges i Svenska skrivregler.

Lägg märke till att den typ av uppställning som förekommer i exemplet nedan ska översättas med samma struktur som i engelskan, d.v.s. som en enda mening.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Server-Installation - installs common components on a single computer (usually performed by a system administrator).	Serverinstallation - installerar gemensamma komponenter på en dator (utförs vanligtvis av en systemadministratör).

3.3 Närliggande information

I Suns hjälp och dokumentation finns det ofta referenser till andra sidor, handböcker och kapitel som ska översättas. Om det förekommer referenser till t.ex. handböcker som inte är översatta till svenska ska titlarna inte översättas. Kontrollera om du är osäker.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
For more information on PAE, see the Solaris 9 Release Notes.	Mer information om PAE finns i Tilläggsinformation för Solaris 9.
See also	Se även
See also Chapter 15.	Se även kapitel 15.

3.4 Ordlista

Om en ordlistefil ingår i projektet ska alla ordlisteposter sorteras i bokstavsordning efter översättningen till svenska. Kontrollera också att ordlisteposterna är korrekt formaterade.

3.5 Index

För många läsare är indexet vägen in i handboken. Därför måste det svenska indexet vara korrekt och logiskt.

Tänk på följande:

- Det kan vara nödvändigt att skapa, ta bort, slå samman eller dela upp indexposter. Poster kan dessutom behöva grupperas om eller formuleras på ett annat sätt.

Exempel:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
dump command, 44	dump, kommando, 44

- Liten bokstav i index:

Alla indexposter utom egennamn, akronymer och vissa förkortningar ska skrivas med små bokstäver.

4. Standardöversättningar

För vissa fraser finns standardöversättningar som alltid ska användas:

<i>Engelska</i>	<i>Svenska</i>
Note	Obs!
Important	Viktigt!
Warning	Varning!
Caution	Varning!
See also	Se även